

Observationsmätning - Basala hygienrutiner och klädregler (BHK)

Innehåll

Syfte	1
Tillvägagångssätt	1
Mät månader	1
Inför varje mät månad	1
Inregistrering av resultat	1
Bedömning av observation	1
Resultat och återrapportering	2
Formulär för Observation BHK	3

Syfte

Detta är ett verktyg för att kvalitetssäkra patientsäker vård genom mätning av personalens följsamhet till svensk lagstiftning, *Basal hygien i vård och omsorg* (SOSFS 2015:10).

Tillvägagångssätt

Hygienombud eller annan av chef utsedd, genomför mätning av följsamhet till BHK genom observation av minst **20 personer/måttillfälle** från **flera yrkeskategorier**. Ju fler observationer, desto säkrare data.

Observationerna görs under vårdarbete med **patient närvarande**.

Samma person kan också bli observerad fler gånger under mätperioden.

Mät månader

Enheternas hygienombud eller annan utsedd genomför mätningen var tredje månad: mars, juni, september och december.

Inför varje mät månad

Inför varje mätning ansvarar chef eller annan av chef utsedd, att informera medarbetarna om att det är mät månad.

Enhetschefen ansvarar för att schemalägga för mätning och inrapportering så att ombuden kan genomföra dem.

Inregistrering av resultat

Hygienombud fyller i formuläret nedan efter observationen. Om arbetsmomentet som utförs inte kräver skyddsutrustning skrivs ”ej relevant”.

Resultaten rapporteras in av ombuden senast i slutet av varje mät månad, via formuläret [Inregistrering av resultat - BHK](#).

Bedömning av observation

Korrekt följsamhet till *basala hygienrutiner* är:

- **Händer desinfekteras** före *och* efter patientnära arbete och före *och* efter användning

av handskar

- **Handskar används** vid kontakt med/risk för kontakt med kroppsvätskor ex. venprovtagning, såromläggning m.m. Om handskar har använts trots att det inte behövs, är användandet ej korrekt, d.v.s. svaret blir *nej*.
- **Skyddsrock/plastförkläde används för att skydda arbetsdräkten**, t.ex. vid kontakt/risk för kontakt med kroppsvätskor eller annat biologiskt material såsom hud/hudflagor, t.ex. vid hjälp med personlig hygien, mindre kirurgiska ingrepp, undersökning av blöjbarn, bäddning av säng, m.m.

Korrekt följsamhet till *klädregler* innebär:

- **Arbetsdräkt** är kortärmad
- Händer/underarmar är **fria från ringar/armband/klockor/stödbandage/förband etc.**
- **Hår/skägg** är kort/ uppsatt alternativt uppsatt/instoppad huvudduk. En god huvudregel är: går det sättas upp – då ska det vara uppsatt!
- **Naglar** korta och fria från nagellack, lösnaglar eller annat konstgjort material

Resultat och återrapportering

Resultaten redovisas översiktligt på [Power BI Server Report](#).

Resultaten efter varje mätning ska också återkopplas till alla medarbetare, förslagsvis på nästkommande APT. Detta är viktigt för att bibehålla motivation och förståelse till varför mätningarna görs och varför de är viktiga. Återkopplingen kan i sin tur också då leda till bättre resultat.

Återkopplingen ansvarar chef för, men går att genomföra i samråd med hygienombud.

Formulär för Observation BHK

Observationerna görs under vårdarbete med **patientkontakt**.

Besvara med ja, nej eller "ej relevant".

<p>Typ av undersökning skrivs som:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Blodprovtagning/infartshantering 2. Hjälp med ADL 3. Läkareundersökning 4. Operativt ingrepp 5. Större tekniska undersökningar (t.ex. endoskopi, ultraljud) 6. Triagering 7. Annat 	<p>Typ av mätning skrivs som:</p> <p>OM = observationsmätning</p> <p>SS = självskattning</p>
---	---

Mättnad	Vårdavdelning/ mottagning
---------	---------------------------

Antal	Yrke	Typ av undersökning/ omvårdningsåtgärd	Typ av mätning	Klädregler				Hygienrutiner						
				Kort eller uppsatt hår/skägg/huvudduk	Kortärmad arbetsdräkt	Underarm ar och händer fria	Korta naglar fria från konstgjort material	Hand-desinfektion före patientkontakt	Hand-desinfektion efter patientkontakt	Hand-desinfektion före handsktagning	Hand-desinfektion efter handsktagning	Korrekt användning av handskar	Korrekt användning av förkläde	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														

Formulär för Observation BHK

Observationerna görs under vårdarbete med **patientkontakt**.

Besvara med ja, nej eller "ej relevant".

<p>Typ av undersökning skrivs som:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Blodprovtagning/infartshantering 2. Hjälpa med ADL 3. Läkarundersökning 4. Operativt ingrepp 5. Större tekniska undersökningar (t.ex. endoskopi, ultraljud) 6. Triagering 7. Annat 	<p>Typ av mätning skrivs som:</p> <p>OM = observationsmätning</p> <p>SS = självskattning</p>
---	---

Mätmånad	Vårdavdelning / mottagning
-----------------	-----------------------------------

Antal	Yrke	Typ av undersökning/omvårdningsåtgärd	Typ av mätning	Klädregler				Hygienrutiner						
				Kort eller uppsatt hår/skägg/huvudduk	Kortärmad arbetsdräkt	Underarmar och händer fria	Korta naglar fria från konstgjort material	Hand-desinfektion före patientkontakt	Hand-desinfektion efter patientkontakt	Hand-desinfektion före handsktagning	Hand-desinfektion efter handsktagning	Korrekt användning av handskar	Korrekt användning av förkläde	
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														

